

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2018
Α΄ ΦΑΣΗ**E_3.Nλ2Γ(α)****ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ****ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ****Ημερομηνία: Τετάρτη 3 Ιανουαρίου 2018****Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες****ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ****A¹ Περίληψη**

Ο αρθρογράφος στο κείμενό του αναφέρεται στον ρατσισμό που βιώνουν τα άτομα με αναπηρία σήμερα. Στην αρχή, παρουσιάζει την πραγματικότητα που αντιμετωπίζουν στη σημερινή Ελλάδα και εκθέτει τα χαρακτηριστικά που συνθέτουν και περιγράφουν τον ρατσισμό που υφίστανται. Στη συνέχεια, παραθέτει παραδείγματα που αντικατοπτρίζουν τη δυσχερή καθημερινότητά τους στα μέσα μαζικής μεταφοράς, τις δημόσιες υπηρεσίες και την περίθαλψη, αλλά και στους τομείς της εκπαίδευσης και της εργασίας. Στο τέλος αναφέρεται στα άτομα και στους φορείς που υποδαυλίζουν τον ρατσισμό μέσω του διαχωρισμού των ανθρώπων και επισημαίνει πως η λύση στο πρόβλημα εντοπίζεται κατά βάση στην ευγένεια της ψυχής και στο ενδιαφέρον για τον συνάνθρωπο.

(103 λέξεις)

Πλαγιότιτλοι

- **1^η παράγραφος:** Η πραγματικότητα που αντιμετωπίζουν τα Α.μ.Ε.Α. στη σημερινή Ελλάδα.
- **2^η παράγραφος:** Τα χαρακτηριστικά του ρατσισμού που βιώνουν τα άτομα με αναπηρία.
- **3^η παράγραφος:** Η δύσκολη καθημερινότητα των Α.μ.Ε.Α. στη σύγχρονη Ελλάδα.
- **4^η: παράγραφος:** Η αντιμετώπιση των αναπήρων στον χώρο της εκπαίδευσης.
- **5^η παράγραφος:** Η αντιμετώπιση των αναπήρων στον χώρο της εργασίας.

¹ Έκφραση – Έκθεση, Γενικό Λύκειο, Τεύχος Β΄, Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος», σελίδες 262 – 267, και Έκφραση – Έκθεση, Γενικό Λύκειο, Τεύχος Β΄, Ι.Τ.Υ.Ε. «Διόφαντος», σελίδα 247.

- **6η παράγραφος:** Άτομα και φορείς υποδαυλίζουν τον ρατσισμό μέσω του διαχωρισμού των ατόμων.
- **7η παράγραφος:** Η λύση στο πρόβλημα του ρατσισμού που βιώνουν τα Α.μ.Ε.Α.

- B1.** α. *Λάθος*
β. *Σωστό*
γ. *Σωστό*
δ. *Λάθος*
ε. *Σωστό*

B2². Ο συγγραφέας προσπαθεί να συγκεντρώσει όσο δυνατόν περισσότερα αστέρια για να προσελκύσει το ενδιαφέρον του κοινού. Τα αστέρια που χαρακτηρίζουν την είδηση είναι:

1. **Συγκίνηση:** Ο αρθρογράφος με τη χρήση εικονοπλαστικού λόγου και συγκινησιακής γλώσσας προσπαθεί να διεγείρει τα συναισθήματα ανθρωπιάς προς τα Α.μ.Ε.Α..
2. **Εγγύτητα:** (τα γεγονότα διαδραματίζονται στην Ελλάδα του 2017 και ειδικότερα στην Αθήνα). Με την αναφορά σε κοντινό τόπο προκαλείται μεγαλύτερο ενδιαφέρον στο κοινό, γιατί οι αναγνώστες έχουν προσωπική εμπειρία και βιώνουν τις καταστάσεις αυτές καθημερινά.
3. **Εκρηκτικότητα:** (περιγράφονται έντονες συγκρούσεις και εντάσεις π.χ. κίνδυνο της σωματικής τους ακεραιότητας, να ποδοπατιούνται κυριολεκτικά, βρίθει από επικίνδυνες ανορθολογικές τάσεις κλπ.). Οι αναφορές αυτές προκαλούν έντονη ανησυχία για τις εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες διαβίωσης των Α.μ.Ε.Α.
4. **Επικαιρότητα:** Το άρθρο είναι πρόσφατο (Ελλάδα του 2017). Όσο πιο πρόσφατα είναι τα γεγονότα, τόσο πιο μεγάλη εντύπωση προκαλούν.
5. **Σπουδαιότητα:** Το περιεχόμενο του άρθρου είναι σημαντικό για την κοινωνία, γιατί τα Α.μ.Ε.Α. είναι ένα αναπόσπαστο μέρος της κοινωνίας, το οποίο δυστυχώς δεν απολαμβάνει ίσης μεταχείρισης.
6. **Συνέπειες:** Οι ελλείψεις υποδομές και γενικά η νοοτροπία αδιαφορίας προς τα Α.μ.Ε.Α. έχει ως συνέπεια την κοινωνική τους υποτίμηση και την καταπάτηση των δικαιωμάτων τους.

(Οι απαντήσεις είναι ενδεικτικές και οι μαθητές μπορούν να τεκμηριώσουν τα αστέρια της είδησης και με άλλες αναφορές από το κείμενο)

² Έκφραση – Έκθεση, Γενικό Λύκειο, Τεύχος Β', Ι.Τ.Υ.Ε. «Διόφαντος», σελίδα 63.

B3³. Η παράγραφος αναπτύσσεται με *παραδείγματα*, με τα οποία ο αρθρογράφος παρουσιάζει τις δύσκολες συνθήκες που βιώνουν τα Α.μ.Ε.Α. στην καθημερινή τους ζωή. Αυτό φαίνεται από το ότι οι πολίτες δεν δείχνουν τον απαραίτητο σεβασμό απέναντι σε αυτούς. (*«Πόσες και πόσες φορές...συσσωρευμένο ρατσισμό...»*).

B4.α⁴.

- Με τη *χρήση των εισαγωγικών* σε αυτό το παράδειγμα ο αρθρογράφος χρησιμοποιεί τη μεταφορική χρήση της γλώσσας, για να δείξει πως οι άνθρωποι-εργοδότες δείχνουν να είναι ανθρωπιστές, χωρίς όμως να είναι πραγματικά. Φανερό είναι και η ειρωνεία.
- Με τις *παρενθέσεις* ο αρθρογράφος επιθυμεί να επεξηγήσει τον ξένο όρο και να τον μεταφράσει στην ελληνική γλώσσα.
- Η *ερώτηση* στην αρχή του κειμένου είναι ρητορική. Αποσκοπεί στο να δημιουργηθεί ένα κλίμα αμεσότητας μεταξύ αρθρογράφου και αναγνωστών με στόχο την αφύπνιση και ευαισθητοποίηση των δεύτερων. Έτσι, επιτυγχάνεται αποτελεσματικότερα η διέγερση του προβληματισμού τους.

β⁵. Στο κείμενο υπάρχουν πολλές περιπτώσεις χρήσης μεταφορών, εικόνων και γενικά συγκινησιακής χρήσης της γλώσσας. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- *έχει ριγήσει σπαρακτικά η καρδιά μας.*
- *καμουφλάρεται αριστοτεχνικά με «ενδύματα ανθρωπισμού».*
- *αξιζουμε να έχουμε μια θέση δίπλα στην πολύτιμη και ξεχωριστή καρδιά τους.*
- *δαιδαλώδεις ατελέσφορες προσβάσεις.*
- *θυμίζει δουλοκτητικό καθεστώς.*
- *του αιματηρού οικοδομήματος που έχουν χτίσει.*
- *από το να γίνουν έρμαιο στα χέρια της ανθρόπινης κακεντρέχειας.*
- *ανθρώπινη καλοσύνη ζει και βασιλεύει.*

³ Έκφραση – Έκθεση, Γενικό Λύκειο, Τεύχος Β΄, Ι.Τ.Υ.Ε. «Διόφαντος», σελίδες 64 – 65.

⁴ Έκφραση – Έκθεση, Γενικό Λύκειο, Τεύχος Β΄, Ι.Τ.Υ.Ε. «Διόφαντος», σελίδα 17.

⁵ Έκφραση – Έκθεση, Γενικό Λύκειο, Τεύχος Α΄, Ι.Τ.Υ.Ε. «Διόφαντος», σελίδες 42 - 45.

B5⁶. Ο αρθρογράφος χρησιμοποιεί στο παραπάνω παράδειγμα την **ενεργητική σύνταξη**, γιατί θέλει να δώσει έμφαση στα υποκείμενα της πράξης. Δηλαδή, τον ενδιαφέρει περισσότερο πως το bullying και η περιθωριοποίηση είναι οι δύο σημαντικές αιτίες που επηρεάζουν αρνητικά τους νέους. Στην **παθητική σύνταξη**, θα δοθεί έμφαση στην ίδια την πράξη, χωρίς να δίνεται έμφαση στα υποκείμενα.

Η μετατροπή θα γίνει ως εξής: *Τα πνεύματα των παιδιών σφυρηλατούνται βιαίως από το bullying και την περιθωριοποίηση.*

B6.

επιχειρούν: προσπαθούν

επίπλαστου: ψεύτικου

συνυφασμένη: συνδεδεμένη

δυσμενή: δυσχερή

ενημέρωση: πληροφόρηση

3

Γ⁷.

Προσφώνηση: Κυρίες και Κύριοι,

Πρόλογος

Με αφορμή την εκδήλωση του πνευματικού μας κέντρου, ως ενεργός και ευαισθητοποιημένος νέος απέναντι σε σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα, πήρα τη πρωτοβουλία να σας εκθέσω τους προβληματισμούς μου για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τα προβλήματα της καθημερινότητάς τους καθώς και να προτείνω τρόπους βελτιστοποίησης της ποιότητας ζωής τους. Πριν γίνει όμως αυτή η τοποθέτηση, θα πρέπει να διευκρινίσουμε ποια άτομα θεωρούμε ότι έχουν ειδικές ανάγκες. Με βάση λοιπόν αυτή την έννοια, άτομα με ειδικές ανάγκες μπορούμε να χαρακτηρίσουμε τους ανθρώπους οι οποίοι έχουν μια ορισμένη μόνιμη ή πρόσκαιρη βλάβη, ανικανότητα ή αναπηρία ή συνδυασμό των παραπάνω, η οποία οφείλεται, σε κάποια φυσική, ψυχική ή νοητική ανεπάρκεια. Συνήθως, τα άτομα που έχουν μια μόνιμη ανικανότητα είναι αυτά που αντιμετωπίζουν κινητικά προβλήματα, προβλήματα όρασης και ακοής, καθώς και άτομα τα οποία έχουν δυσκολία στην επικοινωνία και την αντίληψη με τους συνανθρώπους τους.

⁶ Έκφραση – Έκθεση, Γενικό Λύκειο, Τεύχος Β', Ι.Τ.Υ.Ε. «Διόφαντος», σελίδες 45-46.

⁷ Έκφραση – Έκθεση, Γενικό Λύκειο, Τεύχος Β', Ι.Τ.Υ.Ε. «Διόφαντος», σελίδες 59 – 60.

Α΄ Ζητούμενο: Προβλήματα στο καθημερινό κοινωνικό περιβάλλον.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν είναι αρκετά και σε πολλές περιπτώσεις καθιστούν την καθημερινότητα τους δύσκολη. Πιο συγκεκριμένα

- Στον εργασιακό τομέα τα άτομα με ειδικές ανάγκες δεν μπορούν εύκολα να προσληφθούν σε θέσεις εργασίας τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα. Αυτό συμβαίνει διότι, είτε δεν υπάρχουν οι κατάλληλες δομές, είτε δεν υπάρχει τεχνολογία με την οποία τα άτομα αυτά θα μπορούσαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο ανώτατο όριο των δικών τους δυνατοτήτων.
- Τα άτομα με ειδικές ανάγκες αντιμετωπίζουν δυσκολίες στις καθημερινές τους μετακινήσεις με τα μέσα μαζικής μεταφοράς, τα οποία δεν είναι πολλές φορές προσβάσιμα γι' αυτά όπως για παράδειγμα, τα Κ.Τ.Ε.Λ., τα ταξί και τα αστικά λεωφορεία, μιας και δεν διαθέτουν όλα ράμπες και ειδική θέση για το αμαξίδιο. Επιπροσθέτως, σε πολλούς δημόσιους χώρους και δημόσια κτίρια δεν υπάρχουν οι κατάλληλες δομές πρόσβασης εξαιτίας του γεγονότος ότι, είτε γιατί δεν υπήρξε αρχική κατασκευαστική πρόβλεψη και μέριμνα, είτε επειδή είναι παλαιές κατασκευές και δεν επιτρέπουν σήμερα τη δυνατότητα παρεμβάσεων ώστε να γίνουν φιλικά προς τα άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Μαθητές οι οποίοι έχουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, δεν έχουν ιδιαίτερα στην επαρχία- ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση εξαιτίας της έλλειψης κρατικών κονδυλίων χρηματοδότησης, της ανεπάρκειας των κτιριακών εγκαταστάσεων και υποδομών καθώς και έλλειψης εξειδικευμένων εκπαιδευτικών.
- Στον τομέα της υγείας και της αποκατάστασης τα άτομα με ειδικές ανάγκες δεν έχουν την κατάλληλη υποστήριξη από τους κρατικούς φορείς είτε λόγω ανεπάρκειας υποδομών είτε λόγω έλλειψης προσωπικού είτε λόγω έλλειψης χρηματοδότησης. Η εν λόγω κατάσταση δε βοηθά την καλυτέρευση της ποιότητας ζωής τους εάν επρόκειτο για άτομα τα οποία έχουν μόνιμες βλάβες, είτε την αποκατάσταση των ατόμων που έχουν περιέλθει σε μια προσωρινή κατάσταση αναπηρίας και με θεραπεία σε κατάλληλα κέντρα θα μπορούσαν να επανέλθουν πλήρως ως ενεργά μέλη της κοινωνίας.
- Στον κοινωνικό τομέα τα άτομα με ειδικές ανάγκες βιώνουν τον κοινωνικό ρατσισμό και τον οίκτο από τον περίγυρο είτε ακούσια είτε εκούσια με απότοκο να θέτουν τον εαυτό τους στο περιθώριο και να απομακρύνονται από την ενεργό κοινωνική ζωή θεωρώντας ότι δεν μπορούν να προσφέρουν και αυτά με την σειρά τους.

Β΄ Ζητούμενο: Προτάσεις για βελτίωση της ποιότητας ζωής

Τα παραπάνω προβλήματα είναι πολύ σημαντικά και θα πρέπει να υπάρξουν αλλαγές ώστε όλοι να συμβάλλουμε στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Πιο συγκεκριμένα ...

- Στον εργασιακό τομέα, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην επαγγελματική κατάρτιση των ατόμων με ειδικές ανάγκες, ώστε να διευκολυνθεί η ένταξή τους στις παραγωγικές διαδικασίες, παραβλέποντας την όποια πνευματική ή σωματική αδυναμία και αν έχουν. Ακόμη, κρίνεται απαραίτητο να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις στους εργασιακούς χώρους που να επιτρέπουν την απασχόληση και την πρόσβαση αυτών των ατόμων ώστε να μην βιώνουν την εργασιακή απόρριψη.
Για την εύρεση εργασίας θα μπορούσε να λειτουργήσει αποτελεσματικά και η χορήγηση κινήτρων στους εργοδότες καθώς και η θέσπιση περισσότερων θέσεων εργασίας στο δημόσιο.
- Για την βελτίωση της καθημερινότητάς τους θα πρέπει να επεκταθεί η υποδομή για την εξυπηρέτησή τους σε όλα τα μέσα μαζικής μεταφοράς και σε κατάλληλους χώρους στάθμευσης. Επιπροσθέτως, η αναβάθμιση των δημόσιων χώρων όπως υπηρεσίες, εμπορικά και αθλητικά κέντρα (εξειδικευμένο προσωπικό, κατάλληλος εξοπλισμός, ειδικοί χώροι) όχι μόνο θα διευκολύνει τη ζωή τους αλλά θα διασφαλίσει και την ενεργή συμμετοχή και ομαλή ένταξη τους στους κόλπους της κοινωνίας.
- Στον εκπαιδευτικό τομέα, αναγκαίες θεωρούνται οι υποδομές σε όλους τους εκπαιδευτικούς χώρους, ώστε να διευκολύνεται η πρόσβασή τους στο σχολείο. Παράλληλα, η λειτουργία ειδικών σχολείων όλων των βαθμίδων καθώς και η δημιουργία κέντρων ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης, σε συνεργασία πάντα με το κανονικό σχολείο, θα συμβάλλει στην καλλιέργεια των σωματικών και πνευματικών δεξιοτήτων τους με σκοπό την ανεξαρτησία και αυτοεξυπηρέτησή τους στην καθημερινή ζωή.
- Στον τομέα της υγείας, το κράτος οφείλει να παρέχει την κατάλληλη ψυχολογική και ιατρική στήριξη με σκοπό την αποκατάσταση ή βελτίωση της ποιότητας ζωής τους, με πλήρη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, δωρεάν παροχή των μέσων εξυπηρέτησής τους, ειδικά εξοπλισμένους χώρους αλλά και ειδικευμένο προσωπικό σε όλη την επικράτεια της χώρας.
- Στον κοινωνικό τομέα, μέσα από προγράμματα πληροφόρησης, το κοινωνικό σύνολο θα πρέπει να ενημερωθεί πλήρως για τα προβλήματα και τις ανάγκες των συνανθρώπων τους ώστε να περιοριστούν ή να αποφευχθούν φαινόμενα και περιπτώσεις κοινωνικού ρατσισμού και προκαταλήψεων. Τέλος, χρειάζεται να δοθεί έμφαση και στην εθελοντική προσφορά με στόχο την δημιουργία και αξιοποίηση ενός δικτύου προσφοράς και αλληλεγγύης προς τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2018
Α' ΦΑΣΗ**E_3.Nλ2Γ(α)****Επίλογος**

Το συμπέρασμα που εύλογα προκύπτει από όλα τα παραπάνω είναι ότι, τα άτομα με ειδικές ανάγκες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της κοινωνίας μας και οφείλουμε είτε όλοι μαζί, είτε κατά μονάς να συνδράμουμε στην ένταξη τους στον κοινωνικό σύνολο αλλά και να έχουμε ως στόχο την συνεχή βελτίωση της ποιότητας της ζωής τους ούτως ώστε να μην αισθάνονται απομονωμένοι και περιθωριοποιημένοι από τους συνανθρώπους τους. Ας ελπίσουμε λοιπόν ότι σύντομα θα γίνουν αρκετές παρεμβάσεις για το συγκεκριμένο θέμα και η σημερινή κατάσταση θα αποτελεί σύντομα παρελθόν.

Αποφώνηση: Σας ευχαριστώ πολύ για τον χρόνο σας